

Posudek školitele

Název práce: Památky nás učí. Zámek Valtice a jeho využití ve výuce dějepisu

Autorka: Bc. Anna Formáčková

Druh práce: diplomová práce

Základní součást: Ústav českých dějin

Autorka vytvořila aplikovanou diplomovou práci z oboru didaktiky dějepisu. Za cíl si zvolila představit konkrétní možnosti využití kulturní památky (zámek Valtice) ve výuce. Text rozdělila na dvě části – teoretickou a praktickou. V první z nich si představila historický vývoj dané lokality, včetně možného zapojení do výuky, a v druhé pak rozpracovala konkrétní vzdělávací projekt spojený s Valticemi.

Pokud jde o první část, tak ta je tvořena z větší části popisem historického vývoje Valtic a rodu Lichtenštejnů, který jde do velkých podrobností. Autorka se sice pokusila nastínit tematické využití jednotlivých epoch zámku v dějepise, přesto však je otázkou, zdali by tato část nemohla být v ještě větší míře didaktizována. V teoretické části se rovněž nachází nastínění konceptu využití památek ve výuce i modelu historické gramotnosti (P. Seixas). Je třeba ocenit, že autorka postupem času ve své práci našla prostor pro hlubší konceptualizaci celého tématu, ovšem stále s určitými omezeními. Teoretické reflexi by slušelo užší propojení konceptů historického myšlení a popisované historické látky.

Praktická část je konstruována jako jednodenní projekt pro školní třídu vyššího stupně gymnázia. Autorka postupovala opravdu metodicky: vytyčila si vzdělávací cíle, identifikovala očekávané výstupy v RVP, našla vhodné výukové materiály a vytvořila komplexní projekt. Podařilo se jí umě propojit prostor dané památky a jednotlivé úlohy, zejména v tom, že budova (a její okolí) nejsou jen mrtvými kulisami, ale samy se stávají zdrojem žakovského poznání. Praměny, které autorka přináší, jsou neotřelé a mají silný didaktický potenciál. Zejména je pak třeba ocenit vyvrcholení celého projektu, snažící se přivést studenty k obecnější reflexi toho, jak jako společnost s památkami zacházíme.

Jako školitel musím sdělit, že autorka v průběhu práce projevila velkou píli a nasazení. Od začátku se snažila promýšlet svůj projekt tak, aby byl jednak v souladu s aktuálními trendy didaktiky dějepisu, ale také aby mohl být v budoucnu opravdu využit v praxi. Zúročila také vlastní pedagogické i průvodcovské zkušenosti, což se v práci pozitivně projevilo. I přes určité konceptuální nedostatky musím ocenit celkový posun, jenž v práci nastal. Domnívám se, že jde o velmi zdařilý příklad toho, jak učitelé a učitelky mohou zakončovat své studium.

Doplňující otázky:

1. Jak didakticky využít ve výuce rozsáhlou historii rodu Lichtenštejnů (nebo její část), aniž bychom to nutně spojovali s projektem ve Valticích? Zkuste navrhnout obrysy jedné vyučovací lekce, kterou by mohli využít učitelé bez nutnosti návštěvy dané památky.
2. Objevily se v průběhu tvorby projektu nějaké obecnější didaktické teze (postřehy, nápady), které mají obecnější platnost a mohly by se hodit i při tvorbě jiných podobných projektů?

Závěr: Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku *výborně*.

Starý Vestec, 31.8.2023

Mgr. Marek Fapšo, Ph.D.